

ЗМІСТ

Лариса ІВШИНА

Слово до читачів 3

Розділ I

**ДАВНЯ РУСЬ. ВІЗАНТІЯ ТА ЧОТИРИ СОФІЇ.
ВОЛОДИМИР СВЯТИЙ. ЯРОСЛАВ МУДРИЙ.
ВОЛОДИМИР МОНОМАХ** 15

Ігор СЮНДЮКОВ

Час і простір без кордонів

Візантія і Київська Русь:
культурно-цивілізаційні впливи 16

Володимир РИЧКА

Тисячолітній Володимир

Великий хреститель України-Руси та його слід в історії 24

Ігор СЮНДЮКОВ

Світло й тіні Другого Риму

Ярослав Мудрий та Візантія:
відповідь на виклики історії 48

Володимир РИЧКА

Rex rugorum

Царський вінець Ярослава Мудрого 68

Ігор СЮНДЮКОВ

Переможець... у битві із собою

У чому полягала державна мудрість
Великого князя Ярослава? 86

Дмитро СТЕПОВИК

Три храми перед Лицем Господнім

Єрусалимський храм —
Софія Константинопольська —
Софія Київська: спільне й відмінне 97

Володимир РИЧКА

Три Софії Всеслава Полоцького

Доля середньовічного відчайдуха і авантюриста 123

Вадим РИЖКОВ

Крах нашої Імперії

Як сепаратисти Київську Русь погубили 131

Ігор СЮНДЮКОВ

Візантія: Смертельний удар у спину від одновірців

Взяття Константинополя хрестоносцями 142

Ігор СЮНДЮКОВ

«Щит на вратах Царгорода»,

або Що нам відомо про походи
давньоукраїнських князів 147

Ігор СЮНДЮКОВ

Коли «ламається» епоха

Як Константинополь став Стамбулом:
крах тисячолітньої імперії 154

Ігор СМЕШКО

Візантія: шлях ідей у просторі та часі 164

Розділ II

КОЗАЦЬКА ШАБЛЯ І ОСМАНСЬКИЙ ПІВМІСЯЦЬ. ПІД ЗНАКОМ СТАМБУЛА: УКРАЇНА І СХІД	174
---	-----

Петро КРАЛЮК

Турок — не козак

Образ тюркських народів в українській «козацькій літературі» ранньомодерної доби	175
--	-----

Григорій ХАЛИМОНЕНКО

Вільні люди степів

Інститут козацтва: тюркського й українського	206
--	-----

Ігор СЮНДЮКОВ

Зі зброєю проти своїх

Про яничарів і яничарство — без міфів та стереотипів	224
--	-----

Валерій СМОЛІЙ,

Валерій СТЕПАНКОВ

Молоді літа гетьмана Хмельницького:

турецький і татарський досвід	232
-------------------------------------	-----

Тарас ЧУХЛІБ,

Чорноморська доктрина Гетьмана Хмельницького,

або Як козаки з турками і татарами замирювалися	245
---	-----

Тарас ЧУХЛІБ

Проти Москви разом із Туреччиною

До 345-річчя укладення українсько-османського союзу гетьманом П. Дорошенком	254
---	-----

Микола СЕМЕНА

Перший український адмірал

Петро Сагайдачний як найвизначніший
ватажок запорозьких
козаків у походах Чорним морем 264

Гульнара АБДУЛАЄВА

**Відносини Кримського ханства
і Запорозької Січі 283**

Ігор СЮНДЮКОВ

**Імперська машина в дії
Катерина II і підкорення Криму 303**

Розділ III

**ПЕРЕХРЕСТЯ КУЛЬТУРНИХ
ШЛЯХІВ, АБО КИЇВ — ЦАРГОРОД —
СТАМБУЛ: ДУХОВНІ ЗУСТРІЧІ 312**

Сергій КРИМСЬКИЙ

Ефект високого неба 313

Оксана ПАХЛЬОВСЬКА

**FINIS EUROPAE:
Конфліктний спадок гуманістичного «заходу»
та візантійського «сходу» в сучасній Україні 339**

Володимир ПАНЧЕНКО

**Майстер і князь
Над сторінками роману
Павла Загребельного «Диво» 403**

<i>Ігор СЮНДЮКОВ</i>	
Та, яка зробила неможливе	
Настя Лісовська — імператриця Туреччини	410
<i>Гульнара АБДУЛАСВА</i>	
Становище жінки у Кримському ханстві	416
<i>Ігор СЮНДЮКОВ</i>	
Присвятив себе Україні	
Життя академіка Агатангела Кримського: подвиг ученого і громадянина	435
<i>Клара ГУДЗИК</i>	
«Гріх християнського світу»:	
розколу християнства — 950 років	441
<i>Ігор СЮНДЮКОВ</i>	
Храм Премудрості Божої: північна перлина	
Історія новгородського собору Святої Софії	453
<i>Ігор СЮНДЮКОВ</i>	
Джерело вічного світла	
Кирило, Мефодій та витоки християнства на Русі	461
<i>Ігор СЮНДЮКОВ</i>	
Химера «Третього Риму»	
Про геополітичне «бачення» старця Філофея і сьогоденню агресивність Кремля	468
<i>Сергій КОТ</i>	
Викрадачі нашої історії	
Претензії Москви на «київську спадщину»: витоки і символи	475
Візантійська сладщина: хроніка спотворень	487
Про упорядників	490